

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије здравствене неге

Назив предмета: Фармакологија

Наставник: Александар Л. Рашковић, Зденко С. Томић, Велибор М. Васовић, Исидора Н. Самојлик, Олга Ј. Хорват, Саша Н. Вукмировић, Борис Ж. Милијашевић, Весна М. Мијатовић, Небојша П. Стилиновић

Статус предмета: обавезан

Број ЕСПБ: 4

Услов: Медицинска биохемија, Физиологија

Циљ предмета Упознавање студента са механизмом дејства лекова, фармакотерапијским групама лекова, начином давања лекова и препознавањем нежељених дејстава лекова.

Исход предмета По завршетку наставе студент мора да познаје механизме и начине дејства лекова; за лекове из поједине терапијске групе мора да зна индикације, терапијски ефект појединог лека, нежељена и токсична дејства која поједини лек испољава, као и интеракције са другим лековима. Студент мора да прикаже начин апликације појединих облика лекова; мора да уме да прочита ординирани лекове са рецепта или болесничке листе и да зна начин на који се они примењују; мора да уме да попуни образац за пријављивање нежељених дејстава лекова и да га упуту на одређену адресу.

Садржај предмета

Теоријска настава:

Лек и отров. Дозирање лекова. Нашини примене лекова. Кретање лека кроз организам: ресорпција, дистрибуција, метаболисање, излучивање. Начини, место и механизам дејства лекова. Рецептори. Интеракције лекова. Нежељена дејства лекова. Специфичности примене лекова код трудница, у току лактације, код деце и старих особа. Клиничко испитивање лекова. Улога здравственог радника-нелекара у клиничком огледу. Општи принципи дезинфекције и антисепсе. Дезинфицијенси и антисептици. Основи токсикологије и општи принципи збрињавања отроване особе. Антимикробни лекови: подела, принципи дозирања, резистенција, рационална антимикробна терапија. Антимикробни лекови: бета-лактамски антибиотици, инхибитори бета-лактамазе, карбапенеми, монобактамаи, гликопептиди, полипептиди, инхибитори синтезе протеина, стрептограмини, оксазолидини, инхибитори синтезе ДНК, хинолони, азоли, сулфонамиди, антитуберкулозици. Антивирутици. Антимикотици. Средства против малигног раста ћелија. Имуномодулатори. Нервни системи (централни, вегетативни, периферни). Општа и локална анестезија. Нежељена дејства анестетика (општих и локалних). Јаки аналгетици. Нестероидни антиинфламаторни лекови. Терапија епилепсије. Терапија дегенеративних обољења ЦНС-а (Паркинсон-ова болест, Алцхајмер-ова болест). Психофармака. Инфузиона терапија. Парентерална исхрана. Замена за плазму. Лекови у терапији обољења ГИТ-а. Лекови у терапији обољења респираторних система. Лекови у терапији обољења кардиоваскуларног система. Лекови у терапији обољења крви и крвотворних органа. Лекови у терапији обољења ендокриног система. Дејство лекова на око. Медикацијске грешке

Практична настава

Читање и објашњавање рецепта. Читање и објашњавање прописане терапије са болесничке листе. Откривање медикацијских грешака (примери). Опис процеса рада здравственог радника-нелекара у клиничком огледу. Активно прикупљање нежељених дејстава лекова. Попуњавање обрасца за пријављивање нежељених дејстава лекова.

Литература

Обавезна:

1. Самојлик И, Миков М, уредници. Фармакологија са токсикологијом: за студенте стоматологије. Друго издање. Нови Сад: Медицински факултет Нови Сад; 2018.
2. Рашковић А. Фармакологија (за студије здравствене неге), Едиција савремена фармакотерапија, Петроварадин: Алфаграф; 2015.
3. Кажих Т. Фармакологија и клиничка фармакологија (одабрана поглавља). Београд: Интегра; 2011.
4. Сабо А, Зденко Т, Рашковић А, Стануловић М. Антибактеријски лекови (са осталим антиинфективним лековима). Петроварадин: Алфаграф; 2014.
5. Самојлик И., Хорват О. Савремена фармакотерапија – практикум из фармакографије и облика лекова. Нови Сад: Медицински факултет Нови Сад; 2014.
6. Ђаковић-Швајцер К. Основи фармакологије. Нови Сад: Ортомедикс; 2010.

Допунска:

1. Сабо А, Миков М, Томић З. (уредници). Лекови у промету, Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића; 2019. (и старија издања)

2. Karch AM. Focus on nursing pharmacology. Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins; 2019.			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 60	Практична настава: 15	
Методe извођења наставе Теоријска предавања, практична настава			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит*	40
практична настава	5	усмени испит	50
колоквијум-и*	2x20	
*Студент приступа писменом делу испита у случају да није положио оба колоквијума			